

Forfatter: Holberg, Ludvig

Titel: Udrag fra Første Brev til en højvelbaaren Herre. 1728

Citation: Holberg, Ludvig: "Værker i tolv bind 1: Natur- og folkeret", i Holberg, Ludvig: *Værker i tolv bind 1: Natur- og folkeret*, udg. af F. J. BILLESKOV JANSEN ; Volmer Rosenkilde , Rosenkilde og Bagger, 1969-1971, s. 30. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-holberg12-shoot-idm140252802418272/facsimile.pdf> (tilgået 17. april 2024)

Anvendt udgave: Værker i tolv bind 1: Natur- og folkeret

DET FØRSTE BREV

gik næsten helt tabt ved en katastrofal Ildebrand, der opstod midt om Natten i et Hus der laa lige op til vores. Vi blev ludfattige. Der blev ikke andet tilbage end nogle Bøndergaarde som min Fader havde købt lidt før han døde. Det de kastede af sig kunde daarligt slaa til til en saa stor Families Underhold. Men til Gængæld var min Moder saa sparsommelig at hun ved sin Død godt ti Aar senere efterlod sine seks efterlevende Børn disse Smaa- brug uformindskede og gældfri.

Efter min Moders Død meldte jeg mig som tiars Knægt til Militærtjeneste og blev indrulleret som Rekrut i det oplandske gevorbene Regiment. Det var nemlig dengang Skik og Brug i Norge at tillægge Militærpersoners Børn Soldaterløn, saa at de fra Vuggen blev indviet til Militærlivet. Jeg blev indrulleret som Korporal paa Betingelse af at jeg gennemgik en militær Uddannelse. Men dette maa De endelig ikke lade gaa videre. At blive omskabt fra Underofficer til Professor Philosophiæ, at blive lavet om fra Krudtkarl til Kridtkarl, det er jo saa besynderligt at det minder om Hans Mikkelsens Metamorfoser. Hvis det kom ud mellem Folk at jeg havde gennemgaaet saadan en Forvandling, kunde man komme i Tvivl om hvad jeg egentlig var for én, og saa kom jeg maaske til at vandre tilbage fra Katederet til Kasernen.

Jeg blev derfor af min Formynder sendt til Oplandene for at paabegynde min militære Uddannelse. Men de der tog sig af min Opdragelse havde lagt Mærke til at jeg lige siden jeg var lille havde haft udpræget boglige Interesser og at jeg allerede havde bestemt mig for en akademisk Løbebane. Min Halvonkel Otto Munthe, som tog sig af mig, vilde ikke have at mine medfødte Tilbøjeligheder i den Retning skulde hømmes; tværtimod opmuntrede han mig og lod sine Børns Huslærer tage sig af min videre Undervisning. Det var én af hans største Fornøjelser at fare løs paa sine Elever med Stok og Ris, og at tage Bukserne ned paa dem og daglig holde Tropperevy over deres Bagdele. I øvrigt duede han ikke til sit Arbejde. Jeg har